

HÜÜP OÜ

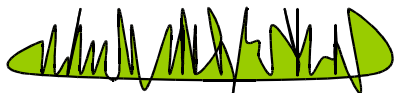
Riia mnt 60A-2, Pärnu 80020

Tel 51 61 593

RETTER REG NR [EEP001003](#)

ÄRIREGISTRI NR 11248045

Mk tegevusluba nr E 284/2007-P

Objekt: Häädemeeste alevik, Pärnu mnt ümbrus
Objekti aadress: Pärnu mnt, Häädemeeste alevik, Pärnu maakond
Tellija: Häädemeeste Vallavalitsus

**Häädemeeste alevikus asuva Pärnu maantee
ümbruse kujundusprojekt**

TÖÖ NR 3079

Töö koostaja: Kati Niibo

Sisukord

1. SISSEJUHATUS.....	4
1.1 Projekteerimise alus.....	4
1.2 Ala asukoht ja suurus.....	4
2. OLEMASOLEVA OLUKORRA KIRJELDUS.....	6
3. PROJEKTLAHENDUSE KIRJELDUS.....	7
3.1 Aleviku sissesõit.....	7
3.2 Teenuskeskuse esine.....	8
3.3 Pärnu mnt-Kevade tn ristmik.....	8
3.4 Tervisekeskuse esine.....	8
3.4 Väikevormid.....	9
4. PLANEERITAVATE MATERJALIDE LOETELU.....	10
5. HALJASTUSE HOOLDUSTÖÖDE MAHUD.....	12
5.1 Haljastuse rajamistöõde järjekord.....	12
LISAD	
LISA 1 VÄIKEVORMID.....	14
Lisa 2 LÄHTEÜLESANNE.....	15

JOONISED

Joonis 1 Põhijoonis M 1:500

Joonis 2 Pärnu mnt-Kevade tn ristmiku kujundus M 1:200

Joonis 3 Teenuskeskuse ümbruse kujundus M 1:200

Joonis 4 Aleviku sissesõidu kujundus M 1:200

1. SISSEJUHATUS

1.1 Projekteerimise alus

Käesolev kujundusprojekt on koostatud Häädemeeste Vallavalitsuse tellimusel Häädemeeste alevikus asuva Pärnu maantee äärse ala heakorrastamiseks ja atraktiivsemaks muutmiseks.

Töö eesmärk on muuta aleviku olulisema tänava ümbrus atraktiivsemaks nii kohalikele elanikele kui ka külalistele. 2019.aastal rajati Pärnu mnt äärde uus kergliiklustee, mis muutis alevi miljööd palju. Kergliiklustee projektiga ei lahendatud kergtee ümbruse haljastust.

Lisaks on käesoleva töö eesmärk tuua välja olulisemaid alevikumiljööle iseloomulikke detaile, mis võiksid olla aluseks edasiste tööde planeerimisel aleviku hoonete remontimisel või uute ehitamisel.

Töö koostajaks ja autoriks on Kati Niibo (kontaktid: kati@hyyp.ee, tel 51 61 593).

Kujunduslahendus on antud põhiprojekti staadiumis. Kujundusprojektiga lahendatakse projektala haljastuse põhimõtted ja väikevormid.

Töö koostamisel on alusplaanina kasutatud OÜ Reaalprojekti pool koostatud tööd „Riigitee nr 19331 Rannametsa-lkla km 5,07-6,25 äärne jalg- ja jalgrattatee”, töö nr VP17013.

Töö koostamise aluseks on projekteerimise töövõtuleping 21.06.2019, töö lähteülesanne on esitatud lisas 1.

1.2 Ala asukoht ja suurus

Planeeritav ala asub Häädemeeste alevikus, kahel pool Pärnu maanteed Tööstuse tänava ja Asuja tee vahelisel lõigul.

2019.aasta suvel ehitati nimetatud teelõigule, jalakäijatele ja ratturitele kergliiklustee. Tee kulgeb Pärnu mnt merepoolsel küljel.

Töös käsitletava teelõigu pikkus on 1,2 km.

2. OLEMASOLEVA OLUKORRA KIRJELDUS

Pärnu maantee on Hädemeeste aleviku oluliseim tänav. Ajalooliselt olulise maantee serva on kujunenud olulisem aleviku teenindus ja kaubandus. Läbi ajaloo on maantee ümbrus muutunud palju, kuid jätkuvalt teenib ta sama eesmärki. Kohalike jaoks oluline kaubandus ja teeninduskeskus ja elukeskond, samas turistidele atraktiivne ajalooline alevikukeskus.

Uue kergliiklustee rajamisega on alevikku loodud täiendavat lisaväärtust, mis muudab keskuses liiklemise mugavamaks ja ohutumaks. Arvestades, et Rannametsa-Ikla teel liikleb suvel palju jalgrattureid muutub ka turistide liikumine alevikus turvalisemaks.

Praegu rajatud kergliiklustee projektiga ei ole antud lahendus avalikele haljasaladele, mis paiknevad vahetult kergliiklustee ääres. Samuti on lahendamata pinkide ja prügikastide asukohad.

3. PROJEKTLAHENDUSE KIRJELDUS

Uue kujunduslahendusega on kavandatud kergliiklustee vahetusse lähedusesse kolm olulisemat peatuspaika – Aleviku sissesõit (Tööstuseja Pärnu mnt ristumiskohal), teenuskeskuse esine ja praeguse tervisekeskusest üle tänava jääv ala. Kõigi kolme ala kujunduslahenduse eesmärk on luua kergliiklustee ääres põhjus peatumiseks. Lisaks istepingile on kõigil kolmel alal infosten, mis tutvustab mõnd olulist hetke Häädemeeste ajaloo.

3.1 Aleviku sissesõit

Tööstuse ja Pärnu mnt ristumiskohale on planeeritud sissesõitu markeeriv skulptuur. Arvestades Häädemeeste ajaloolist tähtsust puust purjelaevade ehitusel on sissesõidu markeerimiseks valitud just purjelaev.

Metallist purje kujulisele taustale on kinnitatud valla vapilt tuttav kahemastilise purjelaeva kujutis. Purje peale on kirjutatud trükitähtedega Häädemeeste. Piirkonnale iseloomulikult toetub kogu konstruktsioon maakivist vundamendile. Metallosa pulbervärvitud.

Kogu sissesõidutähise valgustamiseks pimedal ajal rajada eemale posti otsa kinnitatud valgustus. Orienteeruv asukoht on tähistatud joonisel 4, töö teostamiseks koostada täpsustatud tööprojekt.

Sissesõidusildile on esitatud põhimõtteline ideelahendus, töö teostamiseks koostada täpsustatud tööprojekt.

Sissesõidutähis on planeeritud sõelutud kruusast platsile, imiteerimaks kivist rannala, silt ise on planeeritud ca 0,5m künka otsa. Lisaks kivisele kruusast katendile on platsile planeeritud üksikuid suuremaid maakive. Maakivide täpne kogus selgub töö käigus, sest sõltub saadaolevate kivide suuruselt. Minimaalselt peaks kivi läbimõõt olema 40cm.

Kruus paigaldada mullapinnale, aluskattena kasutada peenravaipa.

Planeeritud uusistutus sissesõidutähise ümber on samuti inspireeritud piirkonnas looduslikult levivatest taimedest. Kasutatud on kõrrelisi, kibuvitsa, kurereha ja kääbusmägimändi. Alati võib alale lisada sibullilli, et veelgi pikendada õitsemisaega. Jõuluvalgustuse lisamisega on samuti võimalik luua täiendavat valgust aasta kõige pimedamasse aega.

3.2 Teenuskeskuse esine

Renoveeritud ajalooline hoone on tähelepanuväärne. Hoone ees olevad pärnad säilivad ja lisavad väärtust mitte ainult hoonele, vaid kogu tänavaalale. Teenuskeskuse juures teeb kergliiklustee väikese käänaku, mis võimaldab luua kergteel liiklejale tänavaruumist eraldatud tasku. Vahetult teenuskeskuse kõrvale istutasid 2018.a kõik toleaeagsed ministrid harilikest tammedest pargiala, mis tulevikus pakub „rohelist tausta” planeeritud istutusala.

Kahele poole hoone sissekäiku on planeeritud istutusala kõrgetest püsikutest. Kasutatud taimed on valitud selle järgi, et on nõus kasvama poolvarjulisel kasvukohal aga on ka tuntud ja ennast õigustanud taimed vanadest taluaedadest.

Hoone ette, kergliiklustee lähedale on planeeritud istumiskoht kahe istepingiga, mis on ümbritsetud madalate õitsvate põõsastega. Istutusala eraldab visuaalselt kergliiklusteed tiheda liiklusega tänavast. Istutusala rajada männikooremultsist kattega, fr 0-15mm, mults on suureks abiks haljasala edasisel hooldusel.

Lisaks istepingile, prügikastile on pinkide vahetusse lähedusesse planeeritud infotahvel, kus on võimalik tutvustada Häädemeeste aleviku kujunemist ja teenuskeskuse hoone ajalugu. Väikevormide kohta vt täpsemalt lisa.

3.3 Pärnu mnt-Kevade tn ristmik

Vahetult tervisekeskusest üle tee on järgmine peatuskoht. Ümara põhiplaaniga väike väljak on ümbritsetud alevikule iseloomulike põõsastega. Kiviplatsi keskele on planeeritud suurem istutusala kõrgetest õitsvatest põõsastest. Väljaku serva on samuti planeeritud isepingid koos infotahvliga.

Betoonkivina kasutada kloostrikivi.

Arvestades, et kergliiklustee teeb väikese käänaku ja läheb tänavast kaugemale on kergtee ja tänava vahele planeeritud istutusala madalatest põõsastest. Põõsavalik on sama, mis teenuskeskuse ees.

3.4 Tervisekeskuse esine

Tervisekeskuse ette praegusele tühjale muruplatsile on planeeritud kaks gruppi lehtpõõsastest ja mägimändidest. Muruplatsi ilmestamiseks planeeritud taimed on valitud

selle järgi, et nad taluvad kuiva ja päikeselist kasvukohta. Taimed on valitud nii, et nad oleks dekoratiivsed läbi kogu hooaja ja mägimännid lisaks ka talvisel ajal.

3.4 Väikevormid

Kõikidesse olulisemate peatuskohtadesse on planeeritud seljatoega istepingid, mille lähedal ka prügikast vt täpsemalt lisa. Istepink ja prügikast on planeeritud betoonkivist katendi peale. Betoonkivina kasutada betoonplaati 300 x 300 x 60 mm, värvitoon hall. Iga pingi all 1,7m² betoonkivi. Istepingid on puidust, maapinna külge kinnitatavad.

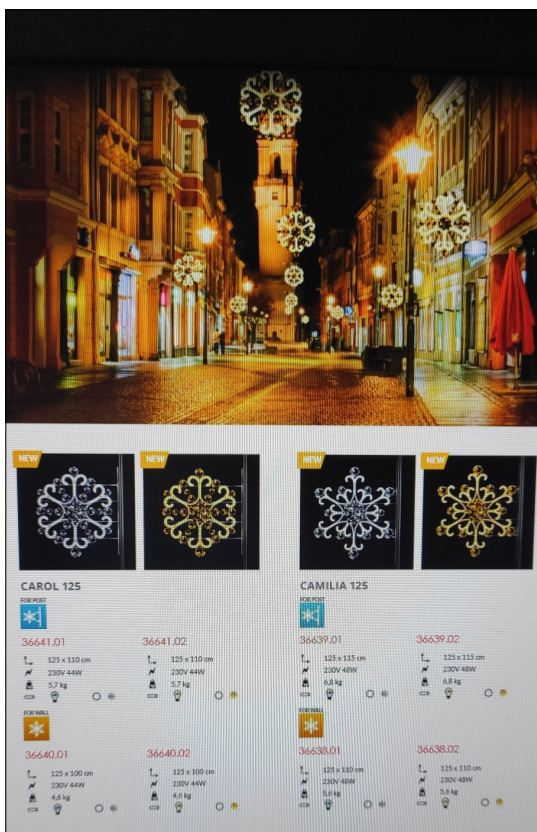
Infostendina kasutada Häädemeeste valla ühise kujundusega infostende. Kokku on kergtee äärde vaja 3 infostendi.

Kokkuleppel töö tellijaga ei ole töös käsitletud majanumbreid ja liiklustökkeid.

3.4. 1 Jõuluvalgustus

Jõuluvalgustitena kasutada nn lumehelbekujulisi valgusteid, mis tänavavalgustuspostide küljes on suuremad ja aleviku sissesõitu tähistava „purje” küljes väiksemad.

Täpsemalt vt mõlema valgusti kohta www.adam.ee

4. PLANEERITAVATE MATERJALIDE LOETELU

Aleviku sissesõitu

Kruusast ala sissesõidutähise ümber, sõelutud kruus 5-15mm 50m², kruusakihi paksus 5cm

erineva suurusega maakivid (täpsustada töö käigus, kogus sõltub kivide suurusest)

gardenfix metalläris 130mm, 36jm

aleviku sissesõidutähis 1tk

seljatoega istepink 2tk, täpsemalt vt lisa

prügikast 1tk vt täpsemalt lisa

betoonplaat (300 x 300 x 60 mm, värvitoon hall.) istepinkide, prügikasti alla 3,3 m²

valla ühise kujundusega infotahvel 1tk

sissesõidutähise valgustus

Planeeritud taimmaterjali loetelu

roog-sinihelmikas "Heidelbraut" 20tk

kurereha "Rozanne" 4tk

valge põõsasroos 3tk

kääbusmägimänd "Mops" 3tk

Teenuskeskuse ümbruse kujundus

lehtpõõsaste istutusala 24m²

püsikutest istutusala 19 m²

valla ühtse kujundusega infotahvel 1tk

seljatoega istepink 2tk, täpsemalt vt lisa

prügikast Ambiente 1tk

jalgrattahoidik arco 2tk (paialdada parkla serva, jääb projektalast välja)

betoonplaat (300 x 300 x 60 mm, värvitoon hall.) istepinkide, prügikasti alla 3,3 m²

muruala 101m²

Planeeritud taimmaterjali loetelu

sale kobarpea 6tk

hosta "Victory" 10tk

astilbe "Vision in white" 10tk

bergeenia 10tk

peenjuurne haldjatiib 10tk

lodjapuulehine põisenela "Little Devil" 10tk
puishortensia 2tk
nipponi enelas 3tk

Pärnu mnt – Kevade tn ristmik

betoonkivist katend, nunnakivi 48m²
lehtpõõsastest istutusala 82m²
püsikutes istutusala 7m²
muruala 30m²
seljatoega isepink 2tk, täpsemalt vt lisa
prügikast Ambiente 1tk, täpsemalt vt lisa
valla ühtse kujundusega infotahvel 1tk
jalgrattahoidik Arco 1tk, täpsemalt vt lisa
Gardenfix metallääris 160mm, betoonkivi serva 36jm

Planeeritud taimmaterjali loetelu

lodjapuulehine põisenela "Little Devil" 15tk
põõsasmara "Snowflake" 15tk
kaselehine enelas "Thor" 24tk
puishortensia 2tk
harilik sirel 2tk

PÜSIKUD

fasseni naistenõges 56tk
särav päevakübar „Goldstrum” 50tk
siilkübar „Alba” 31tk
tihe tuttmünt 14tk
kobar-lurslill 3tk

Tervisekeskuse esine istutusala

Planeeritud taimmaterjali loetelu

thunbergi kukerpuu "Red Chief" 3tk
mägimänd 4tk
aedhortensia "Tardiva" 2tk
põõsasmara "Red Robin" 4tk

5. HALJASTUSE HOOLDUSTÖÖDE MAHUD

Kavandatud haljastus on kõikjal valitud nii, et edasin hooldus oleks võimalikult lihtne. Peenardele on kõikjal planeeritud männikooremultš, mis ei lase umbrohul liialt kasvada.

Põõsaste all võib hooldustööde lihtsustamiseks kasutada ka peenravaipa. Sel juhul on kogu istutusala hooldus kevadel koorepuru lisamine ja vajadusel tuulega kantud prügi koristamine põõsastest ja kolme-nelja aasta tagant põõsaste uuendamine.

Püsikute all ei ole soovitatav kasutada peenravaipa vaid ainult männikooremultsi. Sellest tulenevalt vajavad püsikute istutusala rohkem hooldust kui põõsaste alad. Peenrad hoida mustmullased ja rohida vastavalt vajadusele minimaalselt mai-juuni 2x kuus ja juuli-sept 1x kuus rohimist. Sügisel tuleb kogu peenrast äraõitsenud õievarred eemaldada.

Kavandatud murualad vajavad niitmist mais-juunis 1x nädalas, ülejäänud vegetatsiooniperioodil piisab 2x kuus niitmisest.

Aleviku sissesõidu tähise juures niitma maksimaalselt 2x suve jooksul, et lisaks kõrrelistel saaks õitseda ka looduslikud niidutaimed.

Hooldust vajavad istutusala 250m²

Sh lehtpõõsastest istutusala 240m²

Püsikute istutusala 10m²

Planeeritud murupind (va murupind ümber aleviku sissesõidutähise) 384m²

5.1 Haljastuse rajamistöõde järjekord

Sissesõidutähise ümbruse haljastus

1. sissesõidutähise püstitamine
2. maapinna planeerimine, istutusmulla lisamine
3. istutustööd
4. katteriide lisamine, killustiku, maakivi lisamine

Teenuskeskuse ümbruse haljastus

1. Pinnase koorimine, kasvumulla lisamine. Põõsaste alla 30cm, muru alla 15cm
2. Istutustööd, peenravaipa, kooremultsi lisamine
3. Muru rajamine

4. väikevormide paigaldamine

Pärnu mnt-Kevade tn ristmik

1. betoonkivi paigaldamine
2. istutusala kasvumullaga täitmine. Põõsastele 30cm, püsikutele 15cm
3. väikevormide paigaldamine

Tervisekeskuse esine haljastus

1. istutusaukude rajamine
2. Istutusaukude kasvumullaga täitmine
3. Istutamine

LISA 1 VÄIKEVORMID

PARGIPINK KEILA S

Kood: PP302

Toote kirjeldus:

Pingi puitosa on lehisest, metallosad on tsingitud ja pulbervärvitud.

Tootja: www.tiptiptap.ee

KOGUS: 6tk

PRÜGIKAST

Prügikast Ambiente

Type 273H Ambiente pealt kinnine prügikast, pinnakinnitusega

Kõrgus 1040mm, Läbimõõt 415/465mm

Maht 60l

Type 273 tsingitud metallkonteineriga

KOGUS 3 tk kergliiklustee äärde

JALGRATTAHOIDIK ARCO

Tootekood: AR009/AR010
1200x1000/1200mm

Kirjeldus

Mõeldud 1-2 jalgrattale.

Materjal: roostevaba teras või galvaniseeritud/pulbervärvitatud teras

Tootja: www.tommy.ee

Lisa 2 LÄHTEÜLESANNE

Lisa

Lepingu juurde

Kujundusprojekti lähteülesanne

Töö nimetus:

Häädemeeste alevikus asuva Pärnu mnt äärsse kujundusprojekti koostamine

Kujundusprojektiga hõlmatav ala:

Häädemeeste alevik, Pärnu maantee Tööstuse tänavast kuni Asuja teeni. Igal kinnistul peab projekt hõlmama minimaalselt teepoolse hoone fassaadi ja selle mõttelist joont kinnistul koos lahenduste pakkumisega kui hoone jääb teele lähemale kui 30 m. Hoonestamata või maja asukohaga üle 30 m Pärnu maanteest peab projekt sisaldama esimese 20 m kujundust.

Kujundusprojekti eesmärk:

- aleviku kui puhkepiirkonna atraktsiivsemaks muutmine,
- kihelkonnakeskuse /alevimiljö säilitamine ja võimendamine,
- kinnistuomanikele suuniste andmine oma hoonete ja rajatiste viimistlemisel ning haljastuse valikul.

Kujundusprojektis kajastatavad teemad:

I OLEMASOLEV OLUKORD

Olemasolev dokumentatsioon:

Projektid (19331 Rannametsa-Ikla maantee km 5,070 - km 6,250 jalg- ja jalgrattatee põhiprojekt)

Planeeringud (Häädemeeste valla üldplaneering)

Olemasoleva olukorra kirjeldus

II IDEELAHENDUS

Ehitised ja rajatised

Haljastus (kõrghaljastus, põõsad, peenrad, hooajaline haljastus,

Tänavamööbel ja –kujundusdetailid (prügikastid, pingid, jalgrattahoidjad, tänavaviidad, liiklustõkestusvahendid, majanumbrid, valgustus, turvasüsteemid)

Dekoratiivsed objektid (jõuludekoratsioonid, skulptuurid)

Teedevõrk (sh parklad) – katendid, sadevee ärajuhtimise võimalused

Projekteerimistingimuste aluseks olev info (ettepanekud hoonete värvilahendusteks, piirete stiil)

Valitud lahenduse põhjendused miljö säilitamise/võimendamise seisukohast lähtuvalt iga peatüki juures.

II TEGEVUSKAVA

Tööde teostamise ajakava

Järelhooldus (vajadus, töömahud)

Töömahtude tabelid iga kinnistu kohta eraldi ja töömahud kokku

Taimmaterjali nimekiri

IV LISAD

Asukohaskeem

Põhijoonis

Istutusosalad detailjoonistena

Vaated

Kooskõlastused

V VORMISTAMINE

Seletuskiri ja joonised paber kandjal kahes eksemplaris, lisaks digitaalselt pdf ja dwg formaadis.

Lähteülesannet on võimalik muuta vallavalitsuse ja kujundusprojekti koostaja vahelisel kokkuleppel.